

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ

ЗАВДАННЯ

ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

ДЛЯ МАГІСТРАНТІВ

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціально-психологічна система освітнього менеджменту забезпечує становлення суб'єкт-суб'єктних відносин в ЗЗСО, підвищує особистісну значущість кожного учасника освітнього процесу. Стратегії освітнього менеджменту спрямовані на досягнення оптимальних результатів діяльності освітніх закладів. Тому сучасному фахівцеві системи освіти необхідно володіти ґрунтовними знаннями в галузі освітнього менеджменту.

Навчальна дисципліна «Освітній менеджмент» спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями організації управління у ЗЗСО, державної політики в галузі освіти, оновлення змісту форм і методів навчання на основі вивчення сучасного стану і нормативно-правової бази, яка має бути надійним підґрунтям і системою орієнтирів у практичній діяльності усіх учасників освітнього процесу у закладі освіти. Оскільки підготовка майбутнього педагога до професійної діяльності передбачає ознайомлення з інноваційними теоріями і практикою освітнього менеджменту, сучасними досягненнями і проблемами, що стосуються управлінської діяльності керівника.

В основі навчальної дисципліни покладено проблемно-дослідницький підхід до організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, розвиток здібностей до творчої професійної діяльності, зв'язок і організацію навчання з рівнем формування фахових компетентностей.

Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються крізь призму педагогіки управління.

Освітній контент курсу базується на знаннях основ освітнього менеджменту, що сприяють кращому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Вивчення курсу відбувається із застосуванням технології «Blended Learning», шляхом поєднання традиційних та інноваційних технологій, колективної та індивідуальної роботи, складання педагогічних кейсів, обговорення, рефлексії, осмислення власних професійних уявлень, набуття умінь та навичок, формування відповідних компетентностей, які забезпечують програмні результати навчання.

Курс передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем та синергію зі студентами під час занять. Практичні заняття орієнтовані на виконання творчих проєктів та багаторівневих завдань.

Метою навчальної дисципліни «Освітній менеджмент» є: надання здобувачам вищої освіти систематизованих знань з теорії і практики освітнього менеджменту, формування комплексних компетенцій сучасного менеджера освіти, розвиток організаторських та управлінських здібностей, критичного, системно-аналітичного мислення та сприяння формуванню умінь створювати психологічно комфортну атмосферу та підтримувати дух партнерства та взаємодії у ЗЗСО.

Завданнями дисципліни є: розкриття основних теоретико-методологічних засад освітнього менеджменту, сприяння засвоєнню магістрантами знань, формуванню в них практико-орієнтованих умінь з управління ЗЗСО різних типів, вироблення особистісних якостей, що відповідають сучасній моделі менеджера освіти, формування комплексних компетенцій менеджера освіти та їх психолого-педагогічної готовності до здійснення управлінської діяльності.

- формувати у магістрантів цілісну систему знань про освітній менеджмент в Україні;
- ознайомити зі стилями, стратегіями та технологіями освітнього менеджменту;

- уявити принципи, стратегії освітнього менеджменту;

- сформувати у майбутніх педагогів-географів, на основі засвоєного матеріалу, комплекс педагогічних умінь, навичок, професійних компетентностей, відповідно до потреб сучасних ЗЗСО;

- здійснити комплексну підготовку магістрів до практичної діяльності у закладах освіти; • розвивати фахову компетентність майбутнього менеджера освіти.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4. Компетентності ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 03. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 05. Здатність працювати в команді.

ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у процесі виявлення та оцінки педагогічних ситуацій, вироблення рішень щодо їх усунення.

СК 03. Здатність до розвитку учнів основної і старшої школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку.

СК 05. Здатність вирішувати стандартні проблемні професійні завдання, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, розв'язувати адекватні дидактичній ситуації.

СК 07. Здатність до організації освітнього процесу в основній і старшій школі, до систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

СК 08. Здатність моделювати та організовувати процес навчання географії в основній і старшій школі.

СК 10. Здатність упроваджувати сучасні освітні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід у курсах географії основної і старшої школи.

5. Результати навчання ПРН02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати вміння працювати в команді та організовувати індивідуальну і групову роботу.

ПРН 06. Здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі організації та планування освітнього процесу в основній і старшій школі.

ПРН 09. Здатність до творчого пошуку під час організації краєзнавчо-туристичної роботи, нестандартного розв'язання освітніх педагогічних проблем і ситуацій.

Курс «**Освітній менеджмент**» на міждисциплінарному рівні тісно взаємодіє з такими навчальними дисциплінами як «Педагогіка середньої освіти», «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО», «Комунікативні процеси у навчанні», «Соціальна психологія», «Загальна психологія», «Психологія середньої освіти». Практичне застосування знань із курсу «Освітній менеджмент» сприятиме підвищенню рівня управлінської культури, вироблення стратегій і тактик прийняття управлінських рішень, оптимізації їх подальшої роботи в різних освітніх галузях України, запобіганню конфліктів, розширенню зовнішніх зв'язків освітніх закладів, налагодження партнерства. Навчальним планом спеціальності передбачені аудиторні заняття (лекції, семінарські та практичні заняття), індивідуальна і самостійна робота. Формою контролю - залік.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

*Ти лише доти здатний
сприяти освіті інших,
доки продовжуєш працювати
над власною освітою.*

Фрідріх Адольф Вільгельм Дістервег

Самостійна робота студента є основним шляхом оволодіння програмним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Години, відведені для самостійної роботи студента, регламентуються робочим навчальним планом і повинні становити не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу студента, призначеного для вивчення конкретної дисципліни.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою з дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Метою самостійної роботи є вдосконалення знань, умінь та навичок, які студенти отримують під час вивчення навчальної дисципліни на лекційних, практичних, лабораторних заняттях.

Як раніше зазначалося **самостійна робота студентів** складається із трьох блоків::

- самостійної підготовки студентів до аудиторних занять (лекцій, практичних (семінарських) занять);
- самостійної роботи на практичних заняттях;
- самостійного опрацювання теми, розробка індивідуального творчого завдання, індивідуального навчально-дослідницького проекту.

Самостійна підготовка студентів до аудиторних занять складається з трьох рівнів: репродуктивного, частково-пошукового, творчого.

Репродуктивний рівень – націлений на розширення понятійного апарату студентів з дидактики, поповнення їх термінологічного словника, а також містить перелік контрольних запитань, спрямованих на відтворення базових знань з теми.

Частково-пошуковий рівень – включає завдання для самостійного пошуку проблемного та дослідницького характеру, міркування та афоризми видатних педагогів для аналізу та обговорень, що сприяє розвитку аналітико-оцінного мислення студентів.

Творчий – розгляд питань для роздумів вільного, творчого характеру спонукає до розвитку творчих здібностей майбутніх педагогів; написання рефератів, повідомлень сприяє глибшому розумінню та розкриттю теми.

У процесі самостійної роботи здійснюється самоосвіта студента, яка сприяє поглибленню, розширенню й більш міцному засвоєнню знань. Основним засобом самоосвіти є самостійне вивчення й опрацювання наукової, науково-популярної, навчальної, художньої та іншої літератури.

Важливою умовою ефективності самоосвіти є володіння студентами раціональними прийомами самостійної роботи в процесі підготовки до лекції, семінарського заняття, практичної та лабораторної роботи, колоквиуму, заліку й екзамену, написання реферату, курсової та дипломної роботи тощо.

Велику користь для самоосвіти студентів має заслуховування на семінарських заняттях підготовлених студентами повідомлень, доповідей, рефератів на різні теми, робота з першоджерелами.

Вивчення курсу «Освітній менеджмент» передбачає різні види самостійної роботи (самостійне опрацювання відповідної фахової літератури, виконання пошукових завдань).

Організація самостійної роботи студента – важлива складова навчального процесу. Теми, що виносяться для самостійного опрацювання,

безпосередньо пов'язані з навчальним матеріалом, який вивчається під час проведення аудиторних занять. Для самостійної роботи студенту пропонується ряд завдань, що мають розширити, систематизувати й узагальнити знання, отримані під час вивчення курсу та вміти застосувати їх на практиці.

Вивчення програмового матеріалу з дисципліни передбачає проведення студентами самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи. З урахуванням розподілу матеріалу програми ця робота полягає в підготовці доповідей на семінарські заняття (з використанням нормативно-правової бази в галузі освіти, творів педагогів-класиків, матеріалів передового педагогічного досвіду вчителів, наукових статей з педагогічної періодики).

Самостійна робота студентів на практичних заняттях (аудиторна робота) спрямована на розвиток у майбутніх учителів умінь застосовувати мислительні дії аналізу, синтезу, індукції, дедукції, аналогії, порівняння, розрізнення, узагальнення тощо. Для цього під час проведення занять, студентам пропонуються завдання з аналітичним навантаженням: створення логічних схем, графіків, таблиць, розв'язання педагогічних задач, аналіз ситуацій тощо.

Для студентів заочної форми навчання передбачено самостійне опрацювання тем, виконання завдань творчого репродуктивного характеру, написання рефератів, підготовка проектів, написання контрольної роботи. Виконання завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання, а також поточна робота студента на семінарських і практичних заняттях, написання тестів оцінюються та враховуються як складові модульної системи навчання при підведенні загального навчального рейтингу з дисципліни.

Основний зміст завдань самостійної роботи студента – складання тез, опорних конспектів, таблиць, розробка планів проведення бесіди, диспуту, сценарію конкурсної програми тощо. Головне, щоб студент в окремому зошиті для самостійної роботи з навчальної дисципліни вказував тему й зміст

завдання, робив необхідні записи й міг їх раціонально використати під час підготовки до семінарських занять, написання домашньої контрольної роботи, іспиту та в подальшій самостійній професійній діяльності.

Для того, щоб самостійну роботу обліковувати й записи систематизувати, майбутньому фахівцю доцільно створити свій каталог (медіакейси) за зразком бібліотечного або ввести свої умовні позначення, обов'язково вказуючи авторів і назви опрацьованих джерел.

Матеріал з навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд із завданнями, які опрацьовувалися під час проведення навчальних занять.

Вивчення лекційного матеріалу з педагогічних дисциплін передбачає проведення студентами самостійної та індивідуальної роботи. З урахуванням розподілу матеріалу програми ця робота полягає в підготовці доповідей на семінарські заняття (з використанням нормативно-правової бази в галузі освіти, інноваційних медіаресурсів, матеріалів передового педагогічного досвіду вчителів, копій медіаджерел).

Виконання завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання, а також поточна робота студента на семінарських і практичних заняттях, написання тестів, підготовка ІНДЗ та проектів оцінюються та враховуються як складові модульної системи навчання під час підведення загального навчального рейтингу з дисципліни.

Комунікація та зворотній зв'язок. Результати виконання студентами тестових завдань, модульних контрольних робіт, практичних (індивідуальних) робіт, представлення рефератів, проєктів (творчий захист, презентація), а також загальна оцінка кожного змістового модуля надається кожному студенту як індивідуально, так і для всієї групи в цілому.

Інформація про результати роботи

Інформацію про результати роботи над рефератом (індивідуальним творчим проєктом) студент може отримати на 12 тижні навчання.

Інформацію щодо результатів тестування студент може отримати на 6 тижні навчання. Інформацію про результати виконання контрольної роботи студент може отримати індивідуально на 10 тижні навчання. Інформація щодо оцінки виконання лабораторної роботи надається студентові після демонстрації студентом результатів виконання роботи.

Самостійна робота студента перевіряється на 14 тижні навчання. Інформація про засвоєння матеріалу за змістовим модулем 1 надається студентам на 7 тижні навчання. Результати за змістовим модулем 2 надається на 14-15 тижні навчання.

Результати підсумкової атестації студенти отримують на наступний день після форми контролю.

Контактні дані для онлайн допомоги та консультування.

Викладач: професор Червінська Інна Богданівна,

E-mail: chervinska.inna@gmail.com

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку/екзамену
90 – 100	A	Зараховано відмінно
80 – 89	B	Зараховано добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	Зараховано задовільно
50 – 59	E	
26 – 49	FX	Незараховано незадовільно з можливістю повторного складання
0-25	F	Незараховано незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ВАРІАНТ 1.

ТЕМА. ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ

ПЛАН

1. Складові та сутність поняття «інформаційний менеджмент»
2. Джерела та властивості інформації
3. Освітні ресурси та дидактичні можливості Інтернету
4. Мережеві технології як засіб надання рівного доступу до якісної освіти

ВАРІАНТ 2.

ТЕМА. ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНИХ МЕДІАОСВІТНИХ ТА МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ПЛАН

1. Особливості організації мультимедійних уроків
2. Навчальні цілі та завдання мультимедійного уроку
3. Алгоритм мультимедійного уроку.
4. Характеристика етапів уроку
5. Переваги та недоліки мультимедійного уроку

ВАРІАНТ 3.

ТЕМА ІННОВАЦІЙНИЙ ОСВІТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

ПЛАН

1. Техніка зворотнього зв'язку на мультимедійному уроці
2. Використання електронних медіа в структурі мультимедійного уроку
3. Дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання
4. Методика використання мультимедійних технологій

ВАРІАНТ 4.

Тема ЕЛЕКТРОННЕ ПОРТФОЛІО

План

1. Поняття «електронне портфоліо» та його види
2. Вимоги до побудови електронних портфоліо
3. Використання електронних портфоліо в освітньому процесі ЗЗСО
4. Аналіз компонентів портфоліо вчителя географії
5. Медіа-кейси педагога

ВАРІАНТ 5.

ТЕМА SWOT-АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

ПЛАН

1. Особливості організації SWOT-аналізу
2. Мета та завдання SWOT-аналізу
3. Матриця SWOT-аналізу: сильні та слабкі сторони
4. Інструменти тайм-менеджменту

ВАРІАНТ 6.

ТЕМА. ІННОВАЦІЙНИЙ ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ

ПЛАН

- 1.Інноваційна освітня діяльність.
- 2.Інноваційний освітній менеджмент як напрям управлінської діяльності.
- 3.Менеджмент освітніх інновацій.

ВАРІАНТ 7.

ТЕМА . МЕНЕДЖЕР ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ

ПЛАН

- 1.Функціональні обов'язки менеджера освіти.
- 2 Місія менеджера освіти.
3. Характеристики типів менеджерів.

4. Стил ь менеджменту, його ознаки.
5. Компетентність сучасного менеджера освіти.
6. Складові компетентності менеджера.

ВАРІАНТ 8.

ТЕМА. УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ В ОСВІТІ

ПЛАН

1. Сутність процесу вироблення управлінських рішень
2. Класифікація управлінських рішень
3. Методи прийняття управлінських рішень
4. Умови прийняття управлінських рішень
5. Процес прийняття управлінських рішень

ВАРІАНТ 9.

ТЕМА. ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ З РОБОТОДАВЦЕМ

ПЛАН

1. Види і структура резюме.
2. Автобіографія та есе: структура й правила написання.
3. Види і правила тестування
4. Співбесіда як основна форма вивчення особистості фахівця.
5. Правила самопрезентації при особистій зустрічі і телефонних розмовах.

ВАРІАНТ 10.

ТЕМА. ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНА ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

ПЛАН

1. Методологічні засади педагогічного менеджменту.
2. Сутність поняття «педагогічний менеджмент».
3. Структурно-функціональні компоненти педагогічного менеджменту.
4. Зміст, мета та завдання педагогічного менеджменту.

ОПОРНІ ПОНЯТТЯ

1. Функція – це напрям управлінської діяльності для досягнення певної цілі.

Функції управління об'єднуються процесами комунікації (спілкування, обмін інформацією) та прийняттям рішень.

2. Функціональні обов'язки : аналіз; планування; організація; контроль; регулювання.

3. Компетенції : знання і уміння, особисті якості, етичні норми, ресурси, навички і вміння ефективно керувати, обмеження саморозвитку.

4. Стилi менеджменту :

а) адаптивний стиль – характерний тим, що керівник адаптувався до певних умов робочий і більш-менш вдало виношує її.

б) інноваційно - репродуктивний стиль – передбачає більш високий рівень рефлексії, самоаналізу менеджером освіти свого стилю.

в) індивідуально-творчий – вищий рівень розвитку стилю, коли певні методи, прийоми, засоби управління керівник свідомо конструює, системно моделює свою діяльність, гармонійно співвідносить вирішення питань із стратегічними цілями, виявляє гнучкість у розв'язанні управлінських проблем.

5. Персонал : системність, демократизація, індивідуалізація, інформатизація, досягнення поставлених цілей перед організацією.

6. Командний менеджмент - це процес планування, організації, приведення в дію та контроль організації з метою досягнення координації людських і матеріальних ресурсів, необхідних для ефективного виконання завдань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Аспекти управлінської діяльності в школі. Частина I / Упоряд. Н. Мурашко. К.:Ред. Заг. газ., 2015. 128 с.
2. Андросюк В.М. Педагогічний менеджмент і психодидактика: навч. посібник. Тернопільський національний економічний ун-т. Т. : Економічна думка, 2018. 216 с.
3. Гамаюнов В. Г. Дидактичний менеджмент: навчаюче управління. Х.: Вид. група «Основа», 2004. 80 с.
4. Гайдамака О.М. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Луганський національний педагогічний ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ: Альма-матер, 2005. 184 с.
5. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посіб. К. : Академія, 2001. Р. 4.1., 4.2.
6. Закон України «Про освіту» (2017) Режим доступу: http://kodeksy.com.ua / pro_osvitu / download.htm
7. Рабченюк Т.С. Внутрішкільне управління : практ. посібник. К. : Рута, 2000. 176 с.
8. Єльнікова Г. Управлінська компетентність. К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.
9. Зверєва В. І. Як зробити керування школою успішним. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 160 с.
10. Карамушка Л. Психологія освітнього менеджменту. К.: Либідь, 2004. С. 14–31.
11. Концепція Нової Української школи. Режим доступу: mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola
<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

12.Червінська І.Б. Соціально-освітнє партнерство як умова формування позитивного іміджу сучасного закладу освіти. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2021. №38. С. 68–78.

13. Червінська І. Б. Освітній менеджмент: науково-методичний супровід вивчення навчальної дисципліни : навчально-методичний посібник для студентів. ІваноФранківськ, ПНУ, 2020. 140 с.

Допоміжна:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 314 с.

2. Пікельна В.С. Управління школою. Х. : Основа, 2004. Ч. 1. 112 с.
Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. Вип. 31. К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2013. 48 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.)

[Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
[Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

Червінська І.Б. Освітній менеджмент. Завдання для самостійної роботи (проєкту) : навчально-методичний посібник для магістрів. Івано-Франківськ, 2021. 20 с.